

Mètodes de Recerca en Comunicació

Codi: 103847

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501928 Comunicació Audiovisual	OB	3	1

Professor/a de contacte

Nom: Amparo Huertas Bailén

Correu electrònic: Amparo.Huertas@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: Sí

Prerequisits

Cap indicació

Objectius

L'objectiu de Mètodes d'Investigació en Comunicació és que l'alumnat obtingui el coneixement i competències suficients per a poder desenvolupar (avaluar) un estudi amb rigor científic. Aquesta és una assignatura obligatòria.

L'objectiu final de l'assignatura és contribuir a que l'alumnat pugui:

- (a) afrontar (i avaluar) una investigació científica a l'àmbit de la comunicació (saber actuar).
- (b) desenvolupar capacitat crítica i autocrítica davant la pràctica comunicativa (saber ser).

Competències

- Aplicar el pensament científic amb rigor.
- Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
- Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
- Demostrar coneixement i habilitats per desenvolupar un treball pràctic o teòric amb base científica.
- Demostrar consciència ètica i empatia amb l'entorn.
- Demostrar esperit crític i autocrític.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.
- Divulgar els coneixements i les innovacions de l'àrea.
- Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
- Gestionar el temps de manera adequada.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar el pensament científic amb rigor.
2. Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
3. Construir un discurs teòric relatiu a una qüestió de recerca.
4. Conèixer i aplicar el mètode científic en la recerca en comunicació audiovisual.
5. Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
6. Demostrar consciència ètica i empatia amb l'entorn.
7. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
8. Desenvolupar l'esperit crític i autocrític.
9. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.
10. Divulgar els coneixements i innovacions de l'àrea.
11. Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
12. Gestionar el temps de manera adequada.
13. Plantejar preguntes científiques i establir hipòtesis relatives a la recerca en comunicació.

Continguts

Introducció: Activitat científica i comunicació

- Característiques generals del mètode científic (investigació bàsica i aplicada)
- Àmbits d'estudi a l'àrea de la comunicació: pràctica professional (producció), legislació, productes audiovisuals (anàlisi audiovisual i de continguts) i públics (audiència i recepció)
- Tipologies i línies d'investigació generals dominants: investigació social i anàlisi de contingut.
- Sectors d'activitat científica: acadèmica, institucional i comercial

Etales del procés científic

- Definició de l'objecte d'estudi (Què volem saber? Contextualització cultural, social, històrica i/o econòmica)
- Desenvolupament del marc teòric (Què se sap sobre això?)
- Disseny metodològic (Com ho podem saber?)
- Anàlisi descriptiu i interpretatiu (Què hem descobert?)

Conceptes bàsics sobre el mètode científic

- Construcció del marc teòric, models de comunicació (teories) i epistemologia (conceptes)
- Hipòtesi / Preguntes
- Variables (Tipologia)
- Univers / Mostra-Corpus

Investigació social (usos, consum, interpretació, percepció, opinions,...)

- Mètodes qualitatiu: observació etnogràfica i etnografia digital, focus group, entrevista en profunditat, història de vida
- Mètodes quantitatiu: enquesta-sondeig (estadística), qüestionari, investigació experimental
- Triangulació: fusió quantitatiu i qualitatiu

Anàlisi de contingut (discurs, representacions, estereotips,...)

- Mètodes qualitatiu: retòrica, narrativa i semiòtica. Estudi de cas
- Mètodes quantitatiu: Big Data
- Triangulació: fusió quantitatiu i qualitatiu

La investigació sobre comunicació a Catalunya i Espanya

- Línies d'investigació i tendències al context internacional
- Fonts d'informació disponibles: revistes científiques i altres suports de difusió

Metodologia

El desenvolupament de l'assignatura implica la realització de diferents tipus d'activitats formatives:

Activitats dirigides

- Clases magistrals: explicació general del contingut que inclou l'assignatura
- Seminaris. El seu objectiu és aprofundir -amb treballs en grup/individuals i activitats específiques- sobre aspectes bàsics a partir de l'anàlisi i la reflexió.
- Pràctiques al Laboratori. El principal objectiu és que l'alumnat comprovi com es desenvolupa una investigació a partir del disseny d'un projecte propi.

Activitats supervisades

- Tutories presencials individuals o en grup. La seva finalitat és resoldre problemes d'aprenentatge.

Activitats autònomes

- L'alumnat haurà de fer les lectures indicades com a obligatòries i totes les activitats planificades per un correcte desenvolupament dels seminaris i de les pràctiques de laboratori.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals amb suport TIC	15	0,6	3, 9
Pràctiques de laboratori	22,5	0,9	1, 2, 3, 7, 8, 11, 12
Seminaris de discussió i debat de casos (produccions audiovisuals) i articles científics	15	0,6	3, 7, 9, 10, 11, 13
Tipus: Supervisades			
Tutories (activitat presencial individual o en grup orientada a resoldre problemes d'aprenentatge)	7,5	0,3	5, 6, 7, 8
Tipus: Autònomes			
Estudi: Lectura i síntesi de documents científics	37,5	1,5	2, 3, 5, 9, 11
Preparació pràctiques laboratori	15	0,6	1, 2, 7, 12
Realització de treballs encarregats per al desenvolupament dels seminaris	30	1,2	1, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13

Avaluació

Les competències d'aquesta assignatura s'avaluaran mitjançant diferents procediments:

- Examen escrit (30 %). Individual - Recuperable
- Lliuraments de treballs (20 %). Treball individual - Recuperable

- Lliuraments d'exercicis a sessions teòriques (10 %). Treball en grup i individual
- Proves pràctiques de laboratori (40 %). En grup (proposta d'investigació)

La nota final serà la suma de totes les puntuacions obtingudes.

Les darreres dues setmanes del curs es dedicaran a activitats de recuperació, a les quals es podrà acollir l'alumnat que hagi estat avaluat en un mínim de 2/3 parts del total d'activitats avaluables i que hagi obtingut una qualificació mínima entre 3,5 i 4,9. Després de fer una tutoria individual presencial obligatòria i atenent a la qualificació obtinguda, es decidirà el material a recuperar (examen i/seminaris). Aquesta activitat permetrà obtenir una nota màxima de 5, però mai baixar la nota.

L'alumnat que hagi obtingut una nota final global superior a 8 podrà optar a pujar nota a partir de la realització d'una prova oral. Aquesta activitat pot comportar, si s'escau, una baixada de la nota final.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen escrit	30%	2	0,08	1, 3, 5, 8, 9, 12
Lliuraments i participació a seminaris	20%	2	0,08	1, 4, 6, 7, 8, 9, 11, 13
Lliuraments sessions teòriques	10%	1	0,04	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 13
Proves pràctiques laboratori	40%	2,5	0,1	1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13

Bibliografia

Bàsica

- Casas, Jordi; Nin, Jordi; Julbe, Francesc (2019). *Big Data. Análisis de datos en entornos masivos*. Barcelona: UOC
- Igartua, Juan José (2006). *Métodos cuantitativos de investigación en comunicación*. Barcelona: Bosch
- Jensen, Klaus B. i Jankowski, Nicholas V. (1993). *Métodos cualitativos de investigación en comunicación de masas*. Barcelona: Bosch
- Medina, Alfons i Busquet, Jordi (2019). *La recerca en comunicació*. Barcelona: UOC
- Soriano, Jaume (2007). *L'ofici de comunicòleg: mètodes per investigar la comunicació*. Barcelona: Eumo
- Tardivo, Giuliano (2016). *Aproximación a la sociología contemporánea*. Barcelona: UOC

Complementària

- Berger, Peter L. (2004). *Invitación a la sociología. Una perspectiva humanística*. Barcelona: Herder
- Cuesta, Ubaldo (2000). *Psicología social de la comunicación*. Madrid: Catedra
- Eguizabal, Raúl (2015). *Metodologías I*. Madrid: Fragua
- Eguizabal, Raúl (2016). *Metodologías II*. Madrid: Fragua

- Kellner, Douglas (2011). *Cultura mediática. Estudios culturales, identidad y política entre lo moderno y lo posmoderno*. Madrid: AKAL /Estudios Visuales

Links d'interès:

Observatori de la Comunicació a Catalunya (OCC InCom-UAB): observatoricomunicacio.cat